

UITNODIGING

**INFORMATIEDAG
VOOR BEMESTINGSADVISEURS
6 DECEMBER 2013**

**Meer met minder:
mineralenmanagement in de akkerbouw**

Vrijdag 6 december 2013

Vergadercentrum De Schakel

Oranjelaan 10 - 3862 CX Nijkerk

Tel. 033-2460804

MASTERPLAN
MINERALENMANAGEMENT

Het Masterplan Mineralenmanagement (MMM) organiseert op vrijdag 6 december 2013 voor de derde keer de informatiedag voor intermediairs. Het is de laatste keer dat het MMM deze dag organiseert, het programma loopt af per 31 december aanstaande. De opzet van de dag is hetzelfde als voorgaande jaren, een plenair deel met interessante sprekers gevolgd door een serie workshops. Centraal staan onderwerpen over bodem, bemesting en (bodem)biodiversiteit in de Nederlandse akkerbouw.

Het Masterplan Mineralenmanagement (MMM) organiseert op vrijdag 6 december 2013 voor de derde keer de informatiedag voor intermediairs. Het is de laatste keer dat het MMM deze dag organiseert, het programma loopt af per 31 december aanstaande. De opzet van de dag is hetzelfde als voorgaande jaren, een plenair deel met interessante sprekers gevolgd door een serie workshops. Centraal staan onderwerpen over bodem, bemesting en (bodem)biodiversiteit in de Nederlandse akkerbouw.

Het MMM is een initiatief van LTO Nederland, de Nederlandse Akkerbouw Vakbond en het Productschap Akkerbouw. Directe aanleiding voor de totstandkoming van dit kennisinitiatief is de voedselzekerheid en de toenemende schaarste van minerale grondstoffen voor de plantaardige productie.

Uw aanwezigheid en inbreng tijdens deze dag is essentieel. Intermediairs en hun adviseurs maken het verschil in de vertaling van nieuwe kennis naar de praktijk en bepalen mede het succes van het Masterplan Mineralenmanagement.

Graag verwelkomen wij u op 6 december!

Harm Brinks

DLV Plant

Projectleider Wijzer met Mineralen

Mede namens de stuurgroep van het Masterplan Mineralenmanagement,
Tjitse Bouwkamp (Productschap Akkerbouw, programmaleider MMM)

PROGRAMMA

09.00 uur Inloop met koffie

09:30 uur Start programma

12:15 uur Lunch

16:30 uur Einde programma

AANMELDEN

In verband met de catering en organisatie van de workshops dient u zich vooraf aan te melden via het bijgevoegde aanmeldingsformulier. Aanmelden kan uiterlijk tot maandag 2 december.

KOSTEN

De kosten voor deelname bedragen € 75,-. U krijgt hiervoor:

- deelname aan vier workshops naar keuze;
- hand-outs van de presentaties;
- koffie/thee, lunch en een drankje na afloop.

WORKSHOPS

Op de volgende pagina's staat het programma en een omschrijving van de aangeboden workshops. Op basis van uw interesse kunt u meedoen aan vier workshops. De keuze voor de workshops kunt u bij aankomst kenbaar maken. Per workshop is een aantal plaatsen beschikbaar. Is de ruimte vol dan kunt u voor een andere workshop kiezen.

INFORMATIEDAG VOOR BEMESTINGSADVISEURS 6 DECEMBER 2013

Meer met minder: mineralenmanagement in de akkerbouw

PROGRAMMA

09:00 uur	Inloop met koffie
09:30 uur	Opening van de bijeenkomst door Jaap Haanstra, voorzitter stuurgroep MMM
09:40 uur	Een tweeluik (reacties op het 5e actieprogramma nitraat): <ul style="list-style-type: none"> • Jaap Schröder (WUR-PRI). Vanuit wetenschappelijk perspectief en een beschouwing op emissie-neutrale akkerbouw. • Mark Brantjes (NAV). Reactie vanuit de praktijk op het mineralenbeleid voor de akkerbouw.
10:35 uur	Chrit Wolfhagen, voorzitter commissie bemesting akkerbouw / volleggrondsgroente. Van de adviesbasis bemesting naar een handboek bodem en bemesting.
10:50 uur	<ul style="list-style-type: none"> • Jacob Dogterom (DLV Plant). Toelichting op de door MMM gemaakte presentaties over mineralenmanagement voor intermediairs. • Tjitse Bouwkamp (PA), presentatie brochure 'Kenniskorrels'.
11:00 uur	Rondje koffie op weg naar de workshops
11:15 uur	Workshop ronde 1
12:15 uur	Lunch
13:15 uur	Workshop ronde 2
14:15 uur	Workshop ronde 3
15:15 uur	Koffie / thee
15:30 uur	Workshop ronde 4
16:30 uur	Einde programma met een drankje en een hapje

BESCHRIJVINGEN VAN DE WORKSHOPS

1	<p>Benutten van bodembiodiversiteit, Marjoleine Hanegraaf, NMI</p> <p>Bij verschillende kennisinstellingen is de laatste jaren kennis verzameld en ontwikkeld over bodembiodiversiteit en haar rol en functie voor de landbouw. De onderzoekers hebben deze kennis samengevat in een serie 'best practices'.</p>
2	<p>Kosten en baten van organische stof</p> <p>Het nut van voldoende organische stof aanvoer in de akkerbouw is iedereen bekend. Maar er zijn veel keuzemogelijkheden, die allemaal plus- en minnen kennen. Een kosten-baten analyse kan helpen de juiste beslissingen te nemen.</p>
3	<p>Perspectief nieuwe bijmest systemen voor aardappelen, Willem van Geel, David van der Schans, WUR-PPO</p> <p>Het Stikstof Bijmest Systemen (NBS) op basis van gewassensing is voor consumptieaardappel ontwikkeld, getest en deels geïmplementeerd op praktijk-schaal. De resultaten van NBS gewassensing zijn vergelijkbaar of beter dan gangbare systemen.</p>
4	<p>Nieuw fosfaatadvies voor aardappelen, Wim Bussink, NMI</p> <p>Er komt een nieuw P-advies voor aardappel waarin beter rekening wordt gehouden met de directe P-beschikbaarheid en het P-nalevergedrag van gronden, zodat optimale P-bemesting binnen het stelsel van gebruiksnormen mogelijk blijft. De streefstoestand kan beter worden vastgesteld, er kan beter worden vastgesteld welke percelen het meest profiteren van fosfaatbemesting en fosfaatbemesting kan gericht plaatsvinden.</p>
5	<p>Beoordeling bodemkwaliteit, op naar een maatwerk bodemkwaliteitsplan, Leendert Molendijk WUR-PPO'</p> <p>In deze workshop staat de minimale dataset voor beoordeling van de bodemkwaliteit centraal. Hoe interpreteer je data en welke adviezen kunnen we daaruit trekken? Uw praktische tips ten aanzien van deze eerste versie worden meegenomen in de ontwikkeling van de minimale dataset als basis voor een bodemkwaliteitsplan.</p>
6	<p>Agroweb, een platform voor precisielandbouw, Corné Kempenaar, WUR-PRI</p> <p>Agroweb is een internetplatform voor de toepassing van precisielandbouw. Dit platform biedt ondernemers onder meer de mogelijkheid om camerabeelden (gemaakt door drones, vliegtuigen of satellieten) te importeren en te bewerken tot taakkaarten. Bijvoorbeeld voor plaats-specifieke bemesting en loofdoeding in aardappelen.</p>
7	<p>Precisielandbouw in de praktijk, focus bodem en bodemstructuur, Leon Noordam, Novifarm</p> <p>Leon Noordam is actief in het project HWODKA, de deelnemende akkerbouwers zoeken naar praktische toepassingen van precisielandbouw. Een toelichting op dit avontuur en eerste ervaringen en resultaten.</p>
8	<p>Perspectief voor 'oude' en 'nieuwe' groenbemesters, Johan Wander, DLV Plant</p> <p>De onderzoekers hebben alle informatie voor de keuze van groenbemesters op een rij gezet. Hierdoor is makkelijker een keuze te maken voor de juiste groenbemester. De informatie is verwerkt in de 'Beslisboom groenbemesters' en toegankelijk via www.groenbemesters.nl</p>
9	<p>Stikstofsyste-men in wintertarwe, Albert Wolfs, HLB</p> <p>Gebruik van organische mest in wintertarwe staat volop in de belangstelling. Akkerbouwers kunnen kiezen tussen minerale N-meststoffen of meststoffen van dierlijke oorsprong. Het aanbod van meststoffen van dierlijke oorsprong, zoals digestaat, mineralenconcentraat of spuiwater, is in de afgelopen jaren toegenomen. De producten zijn vergeleken met de gangbare bemesting zoals KAS of KAS + varkensdrijfmest.</p>

AANMELDFORMULIER

Bedrijf:	<input type="text"/>		
Adres:	<input type="text"/>		
Postcode:	<input type="text"/>	Woonplaats:	<input type="text"/>
Aantal personen:	<input type="text"/>		
Namen deelnemers:	<input type="text"/>		

Ik **meld mij aan** voor de bijeenkomst Mineralenmanagement in de akkerbouw op 6 december 2013.

Ik ga **akkoord** met het factuurbedrag van € 75,- per persoon, excl. btw. Ik machtig DLV Plant om éénmalig het bedrag van mijn rekening af te schrijven. U ontvangt een factuur.

Rekeningnummer:	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>	<input type="text"/>
-----------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------	----------------------

(Indien u geen gebruik maakt van automatische incasso worden u € 11,50 administratiekosten in rekening gebracht)

Naam, handtekening:

Aanmelding workshops

U kunt maximaal vier workshops bijwonen. Een korte omschrijving staat in deze uitnodiging. De keuze voor de workshops kunt u bij aankomst kenbaar maken. Per workshop is een aantal plaatsen beschikbaar. Is de ruimte vol dan kunt u voor een andere workshop kiezen.

Om uw deelname te bevestigen kunt u dit aanmeldingsformulier **tot maandag 2 december** retourneren aan DLV Plant:

- invullen pdf en retourneren via de mail (als u beschikt over een digitale handtekening)
- formulier printen en faxen naar DLV Plant t.a.v. Susan Koop, faxnr. 0317 – 460400
- formulier scannen en mailen kan naar s.koop@dlvplant.nl